

ФАЛЬСИФІКАЦІЯ ТА СПИСУВАННЯ ЯК ЯВИЩА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Громова Анастасія Миколаївна
група АТПБ-21-435, факультет пожежної безпеки

На сьогодні в навчанні та наукових дослідженнях академічна доброчесність включає сукупність духовних цінностей, а саме – справедливість, довіру, чесність та відповідальність. Некоректні дії з боку одного з учасника науково-освітнього процесу є порушенням відповідних принципів академічної доброчесності.

Стратегії та рекомендації щодо боротьби з порушеннями принципів академічної сумлінності повинні містити методи та засоби підвищення ступеня академічної освіченості всіх учасників науково-освітнього процесу. Боротьба з академічною нечесністю має мати державний масштаб із прийняттям відповідних законодавчих актів для формування професійних і загальнокультурних цінностей кожного учасника науково-освітнього процесу.

Однім із можливих складових підтримання академічної доброчесності із боку законодавства є прийнята в 2023 році остання редакція Закону України «Про авторське право і суміжні права». Згідно цього Закону визначаються підстави для судового захисту щодо порушенням авторського права і (або) суміжних прав [1].

В початкових закладах підтримання академічної доброчесності регулюється відповідними Кодексами академічної доброчесності, зокрема в НУЦЗУ - Кодексом академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України. Для забезпечення якісного навчального особливу увагу слід звернути на такі негативні явища серед здобувачів вищої освіти, як списування та фальсифікація.

Під списуванням слід розуміти недобросовісна поведінку здобувачів вищої освіти, що передбачає несанкціоноване копіювання чужого інтелектуального продукту.

Наступні дії слід кваліфікувати як списування [2,3]:

- отримання незаконним шляхом доступу до екзаменаційних матеріалів або інформації про екзаменаційні матеріали, що розкривають суть завдань;
- використання шпаргалок, телефонів, інших текстових пристроїв, повідомлень чи незаконних способів отримання інформації з метою надання допомоги собі чи іншому здобувачу;
- списування з екзаменаційної роботи іншого здобувача (як з дозволу, так і без такого);
- дозвіл іншому здобувачу списувати зі своєї екзаменаційної роботи або передача відповідей іншим здобувачам;
- продовження виконання екзаменаційного завдання після закінчення виділеного на іспит часу;
- звернення до іншого здобувача щодо виконання екзаменаційного завдання;
- сприяння та сприяння здійсненню будь-якого з вищеописаних діянь із боку інших.

В свою чергу під фальсифікацією розуміють підроблення оцінок чи відповідей до завдання, записів або інших документів, даних (спостережень під час експерименту, підробка запису результатів опитування), підписи в роботі, навмисне підроблення або псування роботи.

Наступні дії кваліфікуються як фальсифікація наукових робіт [2,3]:

- фальсифікація результатів дослідження емпіричних даних;
- подання наукових робіт, проведених третіми особами як своїх власних;
- подання будь-яких помилкових документів, що передаються до університету, таких як підроблені або помилкові медичні довідки або листи непрацездатності за пропущені заняття, екзамени, невчасно виконані роботи та ін.

Дані поняття слід прописувати у Кодексах академічної доброчесності кожного навчального закладу, привертаючи увагу на традиції, особливості та специфіку навчального закладу. Слід також визначити види відповідальності, що застосовуються: зауваження, анулювання роботи та/або виставленої оцінки; не допуск до захисту оцінюваних робіт або в найгіршому випадку – відрахування.

Наприкінці відмітимо, що кожний здобувач вищої освіти як автор або виконавець має право на свою впізнаваність, враховуючи працю і час, які він витратив на свою роботу. Тому краще здійснити свій внесок - діяти свого висновку, оголосити свої думки, чим скористатися списуванням або фальсифікацією. **ДАВАЙТЕ ПОВАЖАТИ ОДИН ОДНОГО!**

Список використаних джерел

1. Закон України «Про авторське право і суміжні права» (2022). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>.
2. Кодекс академічної доброчесності національного університету цивільного захисту України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/normativna_baza/kodeks/Kodeks_Akadem_do_brochesn_NUCZU1.pdf.